

14. neděle po sv. Trojici – 21. září 2014

čtení: Sk 17,1-12

kázání:

„Dobrořeč, duše má, Hospodinu, nezapomínej na žádné dobrodiní jeho!“ (Ž 103,2) Kéž poznáváme důvody k dobrořečení a chvále tvého díla, náš Pane, za všech okolností, v každé situaci. Tomu ať nás učí tvé slovo!

1Te 5,14-24

Když si tak pročítám ta Pavlova slova, nemám z toho dobrý pocit. Vysvětlím vám, sestry a bratři, proč. Protože co jednotlivý apoštolský příkaz, to zásah do černého: Tohle nedělám, rozhodně ne pořád, ani často ne, tohle neumím a nedokážu, s tím jsem taky na štíru. Pěkně jedno vedle druhého je to jak zrcadlo mých vlastních nedostatků.

Kárejte neukázněné. Jenže jak to udělat, aby se ten dotyčný nenaštval? Aby se neurazil a nadobro jsme jej neztratili. Aby se mnou nepřestal mluvit, aby se mně či nám nezačal vyhýbat. A tak člověk raději mlčí, dělá, že neví, nevidí. Ostatně je to jejich život, co jim má do toho kdo mluvit.

Těšte malomyslné. Jenže jak, když sám nevidím východisko z jejich problémů a trablů? Máme jen něco říkat, když nedokážeme pomoci? Tak jen člověk krčí rameny, klopí zraky, aspoň se soucitně tváří. Nebo si to aspoň myslí, že jde o soucitný výraz.

Ujímejte se slabých. Jako bychom neměli dost svých starostí. Máme co dělat sami se sebou, sil se nám taky nedostává. Člověk neví, kam dřív skočit a do toho ještě někdo další s tím, že potřebuje podepřít, nadlehčit břemena, posílit.

Se všemi mějte trpělivost. To si říkám pokaždé, že budu mírný, trpělivý, vytrvalý, nedám se vytočit. A někdy pak dokážu říkat a vysvětlovat věci dvakrát, ba i třikrát. Ale na počtvrté už soptím a dere se ven všechen vztek nad nechápavostí, neústupností a zarputilostí toho dotyčného, s kým mám zrovna tu čest. Třeba děti by mohly ledascos vyprávět.

No a tak by se dalo pokračovat celým tím naším dnešním textem až po: Zlého se chraňte v každé podobě. Ono totiž to zlé přichází opravdu v různých podobách, pod roztodivnými zástěrkami a maskami. A člověk kolikrát naletí a sedne mu na lep, ani neví jak.

Už mi rozumíte, proč mi není čtení těch pár Pavlových závěrečných řádků z Prvního listu Tesalonickým úplně příjemnou záležitostí? Vidím se v nich. Ale bohužel tak, že nejsem schopen jejich výzvam dostát. Jedna za druhou odkazují na mé vlastní chyby a nedostatky.

Pak ovšem člověku dojde, že Pavel to tam nenapsal jen tak pro nic za nic. Píše bratřím do Tesaloniky: „Klademe vám na srdce,“ tohle a tohle dělejte. Proč jim to píše? Asi ne jen tak pro nic za nic. Ale nejspíš právě proto, že to u nich ve sboru už tenkrát taky nefungovalo. Že to ani oni neuměli. Že to apoštol vidí už tenkrát jako jejich tehdejší nedostatky. Že to tak nedělali, spíše právě naopak, neukázněné nekárali, malomyslné nepotěšili, slabých se nikdo nezastal a trpělivosti se sebou na vzájem taky moc neměli, zlému podléhali podobně jako dneska my.

Pavel v Tesalonice nepůsobil dlouho. Tři soboty v synagoze, pak nějaký čas nejspíš v domě Jásónově, a pak už musel utíkat před hněvem Židů a před bouří ulice. Přesto za sebou nechal nově zrozené křesťanské společenství, které žilo dál i bez něj. Už se k nim nikdy nevrátil, ale posílal jim své spolupracovníky. Ti tesalonické křesťany povzbuzovali, zodpovídali jejich otázky a rozpaky, pokud nevěděli, poslali dotaz samotnému Pavlovi a on napsal odpověď. A taky mnohdy reagoval na to, co se o sboru v Tesalonice doslechl, reagoval na situaci tam u nich.

A proto, když píše: „Neodplácejte zlým za zlé, stále se radujte, v modlitbách neustávejte,“ apod., můžeme si být jisti, že to v Tesalonice fungovalo přesně naopak. Jinak by jim to tak důrazně na srdce nekladl.

To samozřejmě není až tak velká útěcha, že si můžeme říkat: „Bylo to už tenkrát stejný jako dnes, stejně hrozný. Třeba to není s námi zas až tak špatný.“ Takto snadné to samozřejmě není. Omlouvat si své chyby tím, že se jich dopouštěli a dopouštějí druzí, to zkrátka nejde.

Máme tedy propadat zoufalství nad sebou samými? Do takového rozpoložení nás také apoštol dotlačit nechce.

Jeho východisko je totiž jiné: „Sám Bůh pokoje nechť vás (takto) cele posvěti. ... On vás povolal, on je věrný, on to také učiní.“

Apoštol nám představuje, k čemu máme směřovat, o co se z celého srdce snažit. A ví, že to ani pro Tesalonické, ani pro nás není snadné. Nediktuje nám, že to musíme zvládnout sami. Ale ukazuje nám naději, že tohle všechno nemusí být jen nedostižný cíl, když se otevřeme Božímu působení, když vezmeme vážně, že i s námi může nastat ten zázrak posvěcení Duchem svatým. Jen se mu dát k dispozici, jen se mu vystavit, jen ho na sobě nechat pracovat, jen být ochotni se nechat proměnit.

Písmo nám tak představuje, jakou silou je posvěcení, tedy naplnění, prostoupení a vedení Duchem svatým. To je nám v církvi dáno, Bůh takto při nás jedná, tak koná své dílo. Pro svou neskonalou věrnost, s níž drží slovo a naplňuje svá zaslíbení. Smíme se vystavit tomuto předávání Boží životní síly, která i s námi dokáže hotové zázraky. A Boží aktivita v tomto směru nepřestává ani dnes při nás.

Bůh je a zůstává Pánem, jemu je vše podřízeno. V tom je naděje také pro nás, pro nápravu našich nedostatků, pro změnu všeho toho, co i v našich životech není dobré, co neladí s pokojem Božím, co není poddáno vedení Ducha. A s tímhle vědomím se rozplývá i nedobrá pocit, který můžeme mít nad tím, jací jsme. Můžeme totiž být v síle Božího posvěcení jiní. A tak „za všech okolností,“ ať to s vámi vypadá jakkoli, „za všech okolností děkujte, neboť to je Boží vůle v Ježíši Kristu pro vás.“

Amen